

Samsø Kommune

Spildevandsplan 2024-2027

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 Indledning	4
2 Kloakfornyelse	5
2.1 Planens betydning for min ejendom.....	8
2.1.1 Tilslutning til offentlig kloak	8
2.1.2 Manglende tilslutning	9
2.1.3 Tilslutningstilladelser	10
2.1.4 Påbud om rensning	10
2.1.5 Afdragsordning og minimumsfrist	11
3 Kloakerede oplande - Status og Plan	13
3.1 Kloakerede områder – Status	13
3.1.1 Renseanlæg	13
3.1.2 Oplandsstørrelser.....	13
3.2 Kloakerede områder – Plan	14
3.2.1 Fremtidig struktur for spildevandsrensning.....	14
3.2.2 Renseanlæg	15
3.2.3 Oplandsstørrelser.....	15
3.2.4 Bæredygtig regnvandshåndtering	17
3.2.5 Overløb og regnvandsudløb	18
4 Klimatilpasning	18
4.1 Mulighed for klimatilpasningstiltag	19
5 Det åbne land - Status og Plan	19
5.1 Nuværende rensforanstaltninger	19
5.1.1 Nuværende kravoverholdelse	20
5.1.2 Ejendomme inden for udpegede oplande.....	20
5.1.3 Ejendomme uden for udpegede kravoplande	21
5.2 Løsningsmodeller	21
5.2.1 Nedsivning af spildevand.....	21
5.2.2 Kloakering	22
6 Økonomi, det åbne land	23
7 Planlægningsgrundlag	23
7.1 Lovgrundlag	24
7.1.1 Udtræden af spildevandsforsyningsselskabet	24
7.1.2 Lovgrundlag for det åbne land.....	25
7.1.3 Kontraktligt medlemskab af spildevandsforsyningsselskabet..	26
7.2 Vandområdeplaner og Naturplaner	27
7.2.1 Vandområdeplaner.....	27
7.2.2 Naturplaner.....	28
7.2.3 Det åbne land.....	28
7.3 Kommuneplan	29

7.4 Vandforsyningsforhold.....	29
--------------------------------	----

BILAGSFORTEGNELSE

Bilag 1 Tegningsbilag

 Bilag 1A Kloakplande

 Bilag 1B Kravplande - Åbent land

Bilag 2 Oplandsskemaer, udløbsskemaer og renseanlægsskema

Bilag 3 Miljøscreening

1 Indledning

Samsø Kommunes spildevandsplan afløser tidligere Spildevandsplan 2020–2023.

Spildevandsplanen beskriver spildevandssituationen i Samsø Kommune med hensyn til kloakplande og fremtidige tilslutninger til spildevandsforsyningselskabets spildevandsanlæg. Planen redegør desuden for nuværende og fremtidige spildevandsforhold i det åbne land.

Spildevandsplanen består af en tekstdel, en bilagsdel og en tegningsdel.

Kommunens spildevandsplanlægning foretages på grundlag af gældende lovgivning for spildevandsområdet og forholder sig i øvrigt til den gældende kommuneplan, statens vandplan samt redegør for de tiltag, som er udført og planlægges udført for at reducere forureningen fra spildevandsanlæg og forbedre vandløbenes tilstand.

Statens Vandområdeplan sætter krav til tilstanden af vandløb, søer og kystområder, og det kan komme til at påvirke de indsatser, kommunen skal foretage.

Når spildevandsplanen er godkendt af kommunalbestyrelsen, fremlægges den offentligt i 8 uger, hvorefter eventuelle indsigelser vil indgå i kommunalbestyrelsens behandling før endelig godkendelse.

I henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer (Lov nr. 1398 af 22. oktober 2007) skal det for spildevandsplaner klarlægges, hvorvidt der skal foretages en miljøvurdering af planen.

Der er foretaget en screening for miljøvurdering af spildevandsplanen, med den konklusion at spildevandsplanen ikke skal miljøvurderes. Afgørelsen om at der ikke skal gennemføres en miljøvurdering, bekendtgøres samtidig med offentliggørelsen af spildevandsplanen. Afgørelsen om ikke at miljøvurdere spildevandsplanen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagevejledningen følger den offentlige bekendtgørelse.

Spildevandsplanen er udarbejdet af Samsø Kommune, i afdelingen for teknik og miljø.

2 Kloakfornyelse

Det er tidligere besluttet at gennemføre en omfattende sanering af kloaksystemerne på Samsø, herunder en centralisering af spildevandsrensningen til Sydøens Renseanlæg. Dvs., at der ud over fornyelse af kloaksystemerne tillige skal nedlægges renseanlæg (typisk rodzoneanlæg) og etableres pumpestationer og afskærende pumpeledninger for transport af spildevandet til Sydøens Renseanlæg.

Som baggrund for beslutningen om gennemførelse af kloakfornyelsen samt centralisering blev der i 2005 udarbejdet en strukturplan for fremtidig spildevandsrensning på Samsø.

I årene 2006 – 2008 gennemførtes etape 1, som omfattede Tranebjerg, Brundby, Langemark og Torup samt de tilhørende pumpestationer og transportledninger.

Efter den omfattende kloakering i de ovennævnte byer er der frem til i dag foretaget nyetableret kloaksystem ved Strandskoven og Egernvej samt afskærende ledninger til Besser og Alstrup. Efterfølgende er der etableret separat kloak på Besser Kirkevej, Besser samt Alstrup, med baggrund i afskæring af udledningen af spildevand til Sørenden.

Kommunalbestyrelsen besluttede den 27. marts 2012 at der skulle planlægges for en decentral spildevandsløsning på Nordøen samt at der skulle udarbejdes et tillæg til den daværende spildevandsplan.

Dette medførte at prioriteringsrækkefølgen fra den tidligere spildevandsplan blev ændret, så der kunne etableres en decentral spildevandsløsning for Nordøen hvor første etape er udført i vinteren og foråret 2014-2015.

I løbet af planperioden 2016-2019 blev Nordøen tilsluttet det nye rensningsanlæg, med konsekvenser for ejendomme i såvel Nordby som Maarup. I Nordby blev ejendommene påbudt at nedlægge septiktankene og i Maarup blev man påbudt at adskille regn- og spildevand. Herudover var der fokus på at færdiggøre nykloakeringen af sommerhusområdet Maarup Østerstrand.

I den forgangne planperiode er kloakoplandene i Pillemark samt sommerhusområdet ved Vesterløkken blevet henholdsvis separatkloakeret og spildevandskloakeret. Spildevandet fra Pillemark er blevet afskåret fra rodzoneanlægget og ledt til Sydøens Renseanlæg via trykledningen ved Trolleborg og spildevandet fra sommerhusområdet er blevet tilsluttet samme ledning ved etablering af en ny trykledning og pumpestationer fra Vesterløkken. Årsagen til at disse oplande blev fremrykket i prioritetsrækkefølgen skal findes i det øgede fokus på at sikre drikkevandsressourcen på Samsø. De nævnte steder ligger begge oven på indsatsområdet for beskyttelse af Sydøens drikkevandsressource. Ved afskæring af spildevandet til Sydøens Renseanlæg har man desuden opnået en løsning der er sikret mod fremtidige skærpelser af udlederkrav samt reducerede udgifter til statsafgift.

Ballen er én af de byer som der særligt i sommerhalvåret er stor belastning på. Området er hovedsageligt fælleskloakeret, og det er en prioritet at få moderniseret og opgraderet kloaksystemet til separatkloak i den kommende planperiode.

Et særligt fokus på punktkilder der leder ud til Stauns Fjord er ligeledes en prioritet. Derfor planlægges spildevandskloakering af spildevandet fra områderne Langøre, Stauns og Kanhave samt etablering af afskærende ledning der fører det til Sydøens Renseanlæg.

I forlængelse af denne indsats optages vandoplandet til Sørenden som kloakopland, og afskæring af udledningen fra punktkilder der i dag leder spildevandet til Sørenden vil blive prioriteret efter planperioden.

I den kommende planperiode har det også været en prioritering at løfte områder beliggende udenfor kloakopland på Nordøen ind i kloakoplandet. Årsagen hertil skal findes i udfordringer med at få lov til at etablere private spildevandsløsninger i forbindelse med udvidelse eller ombygning af huse, særligt beliggende indenfor områder med særlige drikkevandsinteresser.

Generelt fastlægger spildevandsplanen de overordnede rammer for udarbejdelse af kloakprojekter. Det er derfor kun muligt i denne plan at angive den omtrentlige placering af nye anlæg. Ejendomme, der ligger tæt på de viste nye spildevandsanlæg, kan forvente at blive berørt af anlæggene. Kommunalbestyrelsen kan i nødvendigt omfang træffe beslutninger om ekspropriation med henblik på spildevandsanlæggenes udførelse og drift.

Til sikring af kloakanlæg på private arealer vil der mod fornøden erstatning blive tinglyst en deklaration. På de pågældende ejendomme. Deklarationen tinglyses på ejendomme, uden udgift for grundejeren.

I nedenstående prioritering er der ikke taget hensyn til praktiske forhold som f.eks. udbygning af transportsystemer, hvorfor det i forbindelse med gennemførelsen af kloakfornyelsen kan vise sig hensigtsmæssigt at fremrykke eller udskyde enkelte byer. Tidshorisonten for gennemførelsen af kloakfornyelsen afhænger af Samsø Spildevands økonomiske rammer.

Prioritering	Byer	Aktivitet	Tidsplan
1	Ballen	Separatkloakering – delområde C01A - C01A.1 - C01A.2 - C01B - C01C - C01D - C02A - C02-P2.	2024-2027
2	Langøre –Kanhave-Stauns - Alstrup	Afskærende ledning – delområde F02, F02A, F02B, F03 og F03A.	2024-2027
3	Langøre –Kanhave-Stauns	Spildevandskloakering – delområde F02, F02A, F02B, F03 og F03A.	2024-2027
4	Møllevejen – Nordmarken	Spildevandskloakering – delområde G06 og G07.	2024-2027
5	Langdalen	Spildevandskloakering – delområde G08	2024-2027
6	Mårup Bakkevej	Spildevandskloakering – delområde G05	2024-2027
7	Ilsemade/Vesterløkken	Spildevandskloakering – delområde D09	2024-2027
8	Sørendens opland 1	Spildevandskloakering – delområde A04F, A05B, A05C, E04B,	Efter planperioden
9	Sørendens opland 2	Spildevandskloakering – delområde A01U, A01V, A01X, A01Y, A03G,	Efter planperioden
10	Toftbjerg - Østerby	Separatkloakering – delområde F01 – E04	Efter planperioden
11	Tanderup – Selsinggårde - Pillemark	Afskærende trykledning og pumpestationer.	Efter planperioden
12	Tanderup – Selsinggårde	Separatkloakering – delområde E02 - E03 - E03.1 - E03.2.	Efter planperioden
13	Onsbjerg-Sælvig - Sælvig huse – Besser Kirkevej	Afskærende trykledning og pumpestationer.	Efter planperioden
14	Onsbjerg	Separatkloakering – delområde E01.	Efter planperioden
15	Sælvig	Separatkloakering – delområde E05 - E05A - E05C.	Efter planperioden
16	Sælvig Huse	Spildevandskloakering af Sælvig Huse – delområde E05B og E05D.	Efter planperioden
17	Hårdmark - Kolby	Afskærende trykledning og pumpestationer samt tilslutning til Trolleborg eksisterende trykledning. Spildevandet ledes til Ballen.	Efter planperioden
18	Hårdmark - Kolby	Separatkloakering – delområde D05 - D05A - D06 - D07. Spildevandskloakering - delområde D06A.	Efter planperioden
19	Kolby Kås - Kolby	Afskærende trykledning og pumpestationer samt tilslutning til Trolleborg eksisterende trykledning. Spildevandet ledes til Ballen.	Efter planperioden
20	Kolby Kås	Separatkloakering - delområde D01 - D02 - D03 - D04 .	Efter planperioden
21	Ørby - Brundby	Afskærende trykledning og pumpestationer. Spildevandet ledes til Ballen.	Efter planperioden
22	Ørby	Separatkloakering – delområde B02.	Efter planperioden
23	Permelille	Separatkloakering – delområde B05.	Efter planperioden

2.1 Planens betydning for min ejendom

Herunder kan du opnå et overblik over de regler som gælder for din ejendom. Dette gælder uanset om din ejendom er kloakeret eller beliggende i det åbne land.

Inden for kloakopland

Hvis din ejendom ligger inden for kloakopland afledes dit spildevand til offentligt renseanlæg og du har som ejer både ret og pligt til at aflede dit spildevand til den offentlige kloak.

I spildevandsplanens kortgrundlag kan du se om din ejendom er kloakeret, og på hvilken måde ejendommen er kloakeret, dvs. om der kun er kloakeret for husspildevand, eller der også kan afledes regnvand til offentlig kloak.

- Hvis ejendomme ligger i fælleskloakeret opland afledes både husspildevand og overfladevand til samme offentlige ledning.
- Hvis ejendommen ligger i separatkloakeret opland afledes husspildevand til spildevandsledning og overfladevand til regnvandsledning. (Hvis det ønskes at nedsive overfladevand i områder med separatkloakering skal man ansøge herom. En tilladelse meddeles dog kun såfremt, det ud fra en konkret miljømæssig vurdering, viser sig at være uproblematisk).
- Hvis ejendommen ligger i spildevandskloakeret opland håndteres overfladevand af ejeren lokalt (normalt nedsivning eller egen udledning), og øvrigt spildevand fra ejendommen afledes til offentlig kloak.

Alle ejere af fast ejendom inden for kloakopland er i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, forpligtede til at tilslutte sig det offentlige spildevandsanlæg, når tilslutningsmulighed foreligger, samt at deltage i betalingen i henhold til betalingsvedtægten og gældende takstblad. Vedtægt og gældende takstblad fremgår af Samsø Spildevands hjemmeside.

2.1.1 Tilslutning til offentlig kloak

Spildevandsplanen kortlægger om en ejendom skal kloakeres ved tilslutning til et offentligt spildevandsanlæg.

Når kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen har truffet beslutning om kloakering af et opland, er der tilslutningspligt, når Samsø Spildevand har ført stik frem til grundgrænsen. Kommunalbestyrelsen afgør, hvornår den fysiske tilslutning skal være gennemført (normalt med frist på ½ år).

Inden for et i spildevandsplanens fastlagt kloakopland er det kloakforsyningen, der står for etablering, drift og vedligeholdelse af ledninger m.v. frem til grundgrænsen, mens grundejeren inden for egen

matrikel er forpligtiget til for egen regning at bekoste udførelse og vedligeholdelse af ledninger.

Kloakeringerne foretages normalt efter følgende procedure med afsæt i den gældende spildevandsplan:

1. Samsø Spildevand udsender en sindeskrivelse til berørte lodsejere med information om kloakeringen. Den enkelte grundejer har medindflydelse i forhold til stikplaceringen ud fra mulighederne i det placerede hovedledningstrace.
2. Afklaring af spørgsmål, ønsker m.v.
3. Detailprojektering af offentlige kloaksystem.
4. Samsø Kommune og Samsø Spildevand afholder i fællesskab et borgermøde for det berørte område.
5. Samsø Spildevand etablerer efterfølgende kloaksystemet.
6. Den enkelte grundejer skal sørge for at få tilsluttet ejendommens spildevand til kloaksystemet indenfor en 3 måneders periode, når ledningsnettet er færdigetableret. De grundejere, der ikke får gjort det, vil modtage et påbud om tilslutning fra Samsø Kommune med en ny frist på 3 måneder.

En grundejer skal kunne aflede sit spildevand fra stueplan ved gravitation (spildevandet skal kunne løbe af sig selv), og at det som et led i forsyningspligten er kloakforsyningen, der skal bekoste de foranstaltninger, der er nødvendige for, at grundejeren kan aflede sit spildevand fra stueplan ved gravitation. Hvis der er brug for særlige foranstaltninger for en sikker drift ved afledning af spildevand fra kælderplan, f.eks. en pumpe eller en kontraventil, for at forhindre tilbagestuvning, påhviler ansvaret alene grundejeren.

Kommunalbestyrelsen i Samsø Kommune, har i henhold til lov om betalingsregler for spildevandsanlæg godkendt en betalingsvedtægt gældende for ejendomme, der er tilsluttet kommunens kloakforsyning.

Betalingsvedtægten har til formål at angive reglerne for kloakforsyningens indtægter fra vandafledningsbidrag, særbidrag, tilslutningsbidrag etc. Den gældende betalingsvedtægt, kan altid indhentes i opdateret form på Samsø Spildevands hjemmeside. Samsø Spildevand A/S skal økonomisk hvile i sig selv og taksten for afledning af spildevand, godkendes/legaliseres af kommunalbestyrelsen i henhold til det udmeldte prisloft, for et år ad gangen.

2.1.2 Manglende tilslutning

Hvis tilslutningspligten ikke overholdes af grundejeren, vil kommunen efter alle øvrige håndhævelsesskridt er taget i brug, anmelde grundejeren til

politiet. I helt særlige tilfælde kan kommunen lade arbejdet udføre af en autoriseret kloakmester, og for ejerens regning. Skriftligt varsel herom sendes til grundejeren før arbejdets påbegyndelse og i overensstemmelse med forvaltningslovens regler.

2.1.3 Tilslutningstilladelser

Samsø Kommune meddeler tilslutningstilladelse til virksomheder eller ejendomme, der afleder særligt store vandmængder og/eller særligt forurenede spildevand til det offentlige kloaksystem.

En tilslutningstilladelse skal indeholde:

- Baggrund og lovgivning
- Evt. vilkår om etablering olie-/ fedtudskiller eller anden forrensning og forsinkelse.
- Oplysning om maksimale vandmængder og stofkoncentrationer, der må udledes.
- Oplysning om krav til analyse af spildevandets indhold.
- Oplysning om kriterier for revision af tilladelsen og klagemulighed.

2.1.4 Påbud om forbedret rensning udenfor kloakoplandet

Hvis din ejendom udleder husspildevand og ikke overholder de gældende renskrav eller er planlagt kloakeret, kan det forventes at Samsø Kommune stiller krav om forbedret spildevandsrensning.

Når du får et påbud om at forbedre spildevandsrensningen, vil du samtidig blive tilbudt medlemskab af kloakforsyningen. Dette sker for at sikre, at ingen ejendomme i det åbne land stilles dårligere end ejendomme beliggende inden for kloakopland.

Muligheder ved påbud om forbedret rensning:

Når den enkelte grundejer modtager et påbud om forbedret rensning, har vedkommende 4 muligheder:

1. Etablering af eget anlæg: Grundejeren etablerer selv en forbedret renseløsning, der overholder kravet til den anførte rensklasse.
2. Medlemskab af kloakforsyningen: Grundejeren tager imod tilbuddet om kontraktligt medlemskab af kloakforsyningen. Samsø Spildevand finansierer, etablerer, driver og vedligeholder en renseløsning, der vælges af Samsø Spildevand. Ejeren betaler tilslutningsbidrag og efterfølgende et årligt vandafledningsbidrag.
- 3: Privat spildevandslaug: Grundejer slår sig sammen med naboejendomme og etablerer et privat spildevandslaug med fælles rensning af spildevand.

Ved løsning 1 er grundejeren selv ansvarlig for at opfylde påbuddet og afholder selv alle udgifter i forbindelse med etablering og drift af renseløsningen. Såfremt et påbud ikke efterleves, kan kommunen kræve, at det ulovlige forhold bringes til ophør. Sker dette ikke, kan der indgives politianmeldelse.

Ved løsning 2 skal grundejeren, ud over tilslutnings- og vandafledningsbidrag, afholde udgifter i form af eksempelvis ombygning/renovering af bundfældningstank, så gældende krav opfyldes, driftsudgifter i form af eksempelvis strøm og vand til den valgte renseløsning, omlægning af kloakledninger samt forsikring af renseløsningen. Desuden skal ejeren selv sørge for bortledning af tag- og overfladevand.

Ved løsning 3 er spildevandslauget selv ansvarlig for at opfylde påbuddet og afholder selv alle udgifter i forbindelse med etablering og drift af renseløsningen. Såfremt et påbud ikke efterleves, kan kommunen kræve, at det ulovlige forhold bringes til ophør. Sker dette ikke, kan der indgives politianmeldelse.

2.1.5 Afdragsordning og minimumsfrist

I forbindelse med krav om kloakering eller egen forbedret spildevandsrensning, har Folketinget vedtaget en hjælpeordning til de borgere, der er hårdest økonomisk trængte.

Du kan komme i betragtning til ordningen hvis du opfylder følgende betingelser:

Den samlede årlige husstandsindkomst før skat på din bopæl ikke overstiger det angivne beløb i ansøgningsskemaet. Hvis der er hjemmeboende børn under 18 år, kan grænsen for husstandsindkomsten forhøjes med det i ansøgningsskemaet givne beløb per barn, dog kun op til 4 børn.

Din samlede formue skal være under det i ansøgningsskemaet angivne beløb. Hvis formuen overstiger dette beløb, vil der blive lagt et procenttillæg af dette beløb til den samlede årlige husstandsindkomst når det vurderes om den er under det angivne beløb.

Områder som har status som eller planlagt separatkloakeret er i henhold til lovgivningen ikke omfattet af ordningen.

Opfyldes betingelserne ovenfor, er der to muligheder for at få hjælp til finansiering:

1. Mulighed for minimumsfrist:

Du får en frist på 3 år til selv at opspare til etablering af den påbudte spildevandsløsning.

2. Mulighed for minimumsfrist og afdragsordning:

Du får en frist på 3 år til at få etableret den påbudte spildevandsløsning, og du vælger at anmode Samsø Spildevand om en afdragsordning. Samsø Spildevand sørger for etablering af den påbudte løsning, og du betaler for anlægget via en afdragsordning over 20 år.

Har du ikke anmodet Samsø Spildevand om en afdragsordning senest 1½ år inden fristens udløb, eller accepterer du ikke det tilbud Samsø Spildevand giver, så bortfalder muligheden for at opnå en afdragsordning.

På Samsø Kommunes hjemmeside kan du læse mere om ordningen samt få adgang til ansøgningskemaet.

3 Kloakerede oplande - Status og Plan

Herunder beskrives status og planlagte tiltag inden for planperioden for de kloakerede oplande i Samsø Kommune.

Kloakoplandene er beskrevet dels ved denne tekstdel og dels tegningsbilagene (bilag A og 1B) Standardiserede oplandsskemaer, udløbsskemaer og skemaer for renseanlæggene fremgår af (bilag 2).

3.1 Kloakerede områder – Status

Sørenden er som følge af tillæg til spildevandsplan 2016-2019 blevet omklassificeret fra spildevandsteknisk anlæg til målsat offentligt vandløb, og er således ikke længere en del af spildevandssystemet på Samsø. Grundet vandløbets indhold af næringsstoffer er det stadig ikke muligt at lede det tilbage til det naturlige udløb i Stauns Fjord, og vandet fra Sørenden pumpes således fortsat via en havledning til Kattegat. Samsø Kommune har med ændringen overtaget driften af Sørendens pumpestation, der nu fungerer som en udløbsbygværk for vandløbet.

3.1.1 Renseanlæg

Status for spildevandsrensningen i Samsø Kommune er, at spildevandet renses i lokale renseanlæg placeret i forbindelse med nedenstående byer:

Tabel 3.1: Renseanlægsdata - status.

Anlæg Status	Type	Ejer	Godkendt kapacitet PE	Gennemsnitlig belastning PE
Sydøens Renseanlæg	MBKND	F	9500	2765
Nordøens Renseanlæg	SBR	F	2360	1200
Ørby Rodzoneanlæg	MB	F	260	7
Kolby Kås Rodzoneanlæg	MB	F	735	57
Kolby Rodzoneanlæg	MB	F	495	42
Onsbjerg Rodzoneanlæg	MB	F	735	137
Sælvig Nedsivningsanlæg	M	F	200	147
Toftebjerg Renseanlæg (Filter)	MB	F	85	13
Stauns Renseanlæg	M	F	25	25
Langøre Nedsivningsanlæg	MB	F	75	45
Østerby Rodzoneanlæg	MB	F	100	5
Sum			12210	4443

Ved 1 personækvivalent (PE) forstås, jf. § 4, stk. 5, 21,9 kg organisk stof pr. år målt som biokemisk iltforbrug (BI5), 4,4 kg total kvælstof pr. år eller 1,0 kg total fosfor pr. år.

En mindre del af spildevandet på Samsø renses i dag i decentralt placerede rodzoneanlæg.

3.1.2 Oplandsstørrelser

De kloakerede oplande på Samsø er på ca. 600 ha., heraf er ca. 54 % fælleskloak og 46 % separatkloak. Separatkloak omfatter i den følgende tabel også de oplande, hvor der er spildevandskloakeret. I tabel 3.3 er arealerne for de enkelte byer angivet.

Tabel 3.3: Oplandsdata. Status.

By	Fælleskloak [ha]	Separatkloak [ha]	Spildevandskloak [ha]	Vejvand [ha]	Sum [ha]
Alstrup		1,9	2,6		4,5
Ballen	29,8	1,9	35,6		67,2
Besser Kirke Nord		4,2			4,2
Besser Kirke Syd		5,5			5,5
Besser Nord		1,5			1,5
Besser Syd	4,2	13,6	1,8		19,6
Brundby	27,7	0,8	10,0	0,7	39,3
Hårdmark	9,2				9,2
Klitgårdens Camping			15,3		15,3
Kolby	21,7		0,1		21,9
Kolby Kås	28,1				28,1
Langemark		6,4	11,8		18,2
Langøre	1,2				1,2
Mårup - Søby		36,0	70,9		106,9
Mårup Havn	2,3				2,3
Nordby	26,4				26,4
Onsbjerg	28,9		1,2		30,1
Permelille	8,1		1,0		9,1
Pillemark		18,9	38,3		57,3
Selsingårde	7,7				7,7
Stauns	4,9				4,9
Sælvig	17,4		1,8	0,6	19,8
Tanderup	6,7				6,7
Toftbjerg	9,1				9,1
Torup		6,6	0,5		7,2
Tranebjerg		89,6	14,2		103,8
Ørby	12,9		1,4		14,3
Østerby	11,3		1,5		12,7
Total	257,6	187,0	208,1	1,3	654,0

3.2 Kloakerede områder – Plan

3.2.1 Fremtidig struktur for spildevandsrensning

Den tidligere strategi med at afskære alt spildevandet til det centrale renseanlæg i Ballen, er ændret ved spildevandsplan 2012-2016. Planen om at etablere Nordsamsø Renseanlæg i tilknytning til det eksisterende rodzonestanlæg blev realiseret i 2016.

Den væsentligste begrundelse for at samle spildevandsrensningen fra oplandene på Nordøen til et lokalt renseanlæg, skal findes i anlægs- og driftsudgifterne ved den tidligere foreslåede løsning, hvor spildevandet skulle pumpes til Sydøens Renseanlæg ved Ballen.

En bæredygtighedsanalyse gennemført for Nordøen har vist, at der er et potentiale ift. genanvendelse af vand. Realisering af dette potentiale ved etablering af Nordøens renseanlæg der muliggør en sådan genanvendelse af

spildevandet som ressource, har været afprøvet som forsøg i den forgangne planperiode. En af konklusionerne af dette forsøg er, at det godt kan lade sig gøre at rense spildevandet på en måde så man bevarer de ønskede næringsstoffer og får sorteret de skadelige stoffer fra. Der er dog en række lovgivningsmæssige barrierer i forhold til tilladelse til at anvende rensset spildevand til vanding.

3.2.2 Renseanlæg

På Nordøens Renseanlæg samles spildevandet fra Mårup, Mårup Havn, Sommerhusområdet Mårup Østerstrand, Nordby samt Klitgårdens Camping. Rodzoneanlægget ved Mårup er i den forbindelse blevet nedlagt.

3.2.3 Oplandsstørrelser

Ved centralisering af spildevandsrensningen på Sydøens Renseanlæg vil bysamfundene konsekvent blive separatkloakeret mens kloakering af nye områder (eks. Sommerhusområder) vil blive spildevandkloakeret såfremt de fysiske forhold muliggør en håndtering af regnvandet lokalt. I nedenstående skema er arealangivelsen for fremtidig separatkloak derfor angivet for alle markerede bysamfund. Hvor separatkloakering er strategien udføres denne ved etablering af nye spildevandsledninger samt reovering af eksisterende ledninger, hvor dette er muligt, til anvendelse som fremtidige regnvandsledninger.

I forbindelse med separering af kloakanlægget i byerne nedlægges de eksisterende trix- og septictanke. Udgifterne til nedlæggelse af trix- og septictanke afholdes af den enkelte lodsejer.

Alle planoplande kloakeres efter separatprincippet, dvs. der etableres en ledning til husspildevand, mens overfladevandet afledes separat i særskilt ledning. Spildevandet ledes til renseanlægget. Ved etablering af regnvandsledning ledes overfladevandet til nærmeste vandløb via et forsinkelsesbassin med henblik på regulering af den maksimale udløbsvandføring, således der ikke forekommer hydraulisk overbelastning af vandløbet. Kravene til bassinerne stilles i udledningstilladelsen til vandløbet.

I tabel 3.5 er arealerne for de enkelte byer angivet.

Tabel 3.5: Oplandsdata. Plan.

By	Fælleskloak [ha]	Separatkloak [ha]	Spildevandskloak [ha]	Vejvand [ha]	Sum [ha]
Alstrup		1,9	6,5		8,4
Ballen		31,7	64,5		96,2
Besser Kirke Nord		4,2			4,2
Besser Kirke Syd		5,5			5,5
Besser Nord		1,5			1,5
Besser Syd		13,6	6,4		20,0
Brundby	0,6	27,9	10,7	0,7	40,0
Hårdmark		9,2			9,2
Klitgårdens Camping			15,3		15,3
Kolby		21,7	7,7		29,4
Kolby Kås		28,1			28,1
Langemark		6,4	62,5		68,9
Langøre			3,1		3,1
Mårup - Søby		36,0	92,2		128,2
Mårup Havn		2,3	1,6		3,9
Nordby		26,4			26,4
Nordøen			7,4		7,4
Onsbjerg		35,3	1,2		36,5
Permelille		8,1	1,0		9,1
Pillemark		18,9	46,0		64,9
Selsingårde		7,7			7,7
Stauns		4,9	15,2		20,1
Sælvig		17,4	24,7	0,6	42,7
Tanderup		6,7			6,7
Toftebjerg		9,1			9,1
Torup		6,6	0,5		7,2
Tranebjerg		100,3	22,3		122,6
Ørby		12,9	1,4		14,3
Østerby		11,3	4,6		15,9
Total	0,6	455,6	394,9	1,3	852,4

3.2.4 Bæredygtig regnvandshåndtering

Samsø Kommune ønsker at understøtte bæredygtig regnvandshåndtering. Håndtering af regnvand så tæt på kilden som muligt kaldes i daglig tale for LAR – Lokal Afledning af Regnvand, eller Lokal Anvendelse af Regnvand.

Ved lokal anvendelse af regnvand styrkes vandkredsløbet, så søer, vand og grundvand får mere "at leve af". Og samfundet bruger ikke unødigt ressourcer på at rense regnvand på renseanlægget.

Desuden bliver spildevandsledningerne friholdt for regnvand der ved skybrud kan give problemer med oversvømmelse af fx veje og kældre.

En metode som grundejerne kan anvende, er nedsivning af regnvand (se fakta boksen). Det er også en mulighed at etablere kombinerede løsninger, f.eks. faskine og regnbed.

LAR-løsningen skal dimensioneres så den klare en 5-års regnhændelse i separatkloakerede områder, og en 10-års regnhændelse i fælleskloakerede områder.

Et væsentligt parameter i den sammenhæng er valg af belægning i forbindelse med befæstede arealer. Standardløsninger som flisebelægninger og asfalt i eksempelvis indkørsler, er i dag mulige at erstatte med permeable alternativer som vandet kan trænge ned igennem. Se yderligere herom i linket herunder.

[Permeable belægninger](#)

Samsø Kommune ønsker, at der i forbindelse med kloaksaneringer arbejdes med bæredygtig regnvandshåndtering i forhold til overfladevand fra både husstande og veje. Hvilke løsninger der skal vælges, afhænger helt af lokale forhold.

Samsø Spildevand A/S tilbyder alle grundejerne i spildevandsforsyningsselskabet delvis udtrædelse af spildevandsforsyningsselskabet for så vidt angår tag- og overfladevand, dog uden økonomisk compensation.

En ejendom der delvis udtræder af spildevandsforsyningsselskabet for så vidt, angår tag- og overfladevand, får ophævet såvel tilslutningsret som - pligt.

Hvad er lokal nedsivning af regnvand?

Regnvand, der falder på tage og øvrige hårde overflader i haven, ledes normalt via kloakken bort fra grunden og ud af naturens vandkredsløb. Lokal nedsivning fungerer ved, at regnvandet i stedet ledes ud i haven, hvor det siver ned i jorden og bliver til grundvand.

Hvorfor skal vi nedsive regnvand?

Klimaforandringerne giver mere regn og kraftigere regnbyger, og flere steder skaber klimaforandringerne oversvømmelser i kældre og på lavtliggende områder. Mange kommuner er derfor interesserede i, at grundejere nedsiver regnvand i haven, da det vil mindske belastningen på byens kloakker. Måske er der ikke problemer med oversvømmelser i dit kvarter, men regnvandet fra din grund er måske med til at skabe oversvømmelser i andre områder af byen.

Læs mere i pjecen: [Regnvand i haven](#)

Tekstuddrag fra pjecen Regnvand i haven, Teknologisk Institut, Maj 2012

En delvis udtrædelse af spildevandsforsyningsselskabet for tag- og overfladevand forudsætter, at der er meddelt en tilladelse fra Samsø Kommune til alternativ bortskaffelse eller afledning af tag- og overfladevand.

Grundejeren kan ansøge om at nedsive tag- og overfladevand men i så fald skal følgende betingelser være opfyldt, før Samsø Kommune kan give tilladelse:

- Egnede jordbundsforhold til nedsivning.
- Tag- og overfladevand må ikke komme fra befæstede arealer der anvendes til parkering af mere end 20 biler.
- Afledning sker til nedsivningsanlæg, hvortil der ikke afledes husspildevand eller processpildevand.
- Nedsivningsanlægget dimensioneres, placeres og udføres således, at der ikke opstår overfladisk afstrømning eller gener i øvrigt.
- Afstand til vandindvindingsanlæg, hvortil der stilles krav til drikkevandskvalitet, er mindst 25 meter.
- Afstand til vandløb, søer eller havet er mindst 25 meter.

3.2.5 Overløb og regnvandsudløb

Alle nye regnvandsudløb fra separatkloak vil blive etableret med forsinkelse i våde bassiner inden udløb til recipient, såfremt dette er påkrævet i forhold til den hydrauliske belastning af recipienten. Ved projektering samt ansøgning om udledningstilladelse fastlægges volumen og afløbsvandføring fra regnvandsbassinerne. Der arbejdes med forskellige mulige lokaliteter til regnvandsbassiner i Ballen, dette involverer matr.nr. 31c og 20ed, begge Brundby By, Tranebjerg.

Pga. manglende kendskab til de planlagte bassinernes placering, størrelse og afløbstal er det valgt i udløbsskema, samt på tegningerne i foreliggende spildevandsplan at angive alle planlagte regnvandsudløb som "SE" dvs. regnvandsudløb uden bassin.

Ved eksisterende udløb vil det blive undersøgt, om anlæggene er i overensstemmelse med udledningstilladelse fra Samsø Kommune.

4 Klimatilpasning

Siden starten af 10'erne er der blevet arbejdet aktivt i planlægningen med klimatilpasning, i erkendelsen af at klimaet har ændret sig, og stadig gør det. Konsekvenserne af klimaforandringerne opleves som en ændret årsvariation i vejret. Generelt bliver klimaet varmere som følge af den globale opvarmning, der forårsages af udledningen af drivhusgasser til atmosfæren. Det generelle billede vil være tørrere somre og vådere vintre. Det bliver mere uforudsigeligt hvornår nedbøren falder. Der vil længere

perioder uden nedbør samt en oplevelse hyppigere tendens til kraftige regnhændelser og deciderede skybrud.

En anden konsekvens er havvandsstigninger, der får betydning for effekten af de storme der kommer i løbet af året. Når middelvandstanden i havet stiger, vil en stormflod ramme voldsommere som følge af at der presses mere vand ind mod kysten og potentielt flyder ind over land.

Der arbejdes derfor med en tilgang hvor samfundet som en nødvendighed, må tilpasse sig dette ændrede klima. Samsø Kommune er i skrivende stund, ved at færdiggøre udkastet til en klimatilpasningsplan, der specifikt kortlægger de udfordringer der skal håndteres på Samsø, nu og i fremtiden.

4.1 Mulighed for klimatilpasningstiltag

Siden sidste spildevandsplan er spildevandsbekendtgørelsen blevet revideret. Et af målene med ændringerne foretager den nødvendige klimatilpasning i forhold til håndtering af tag- og overfladevand. Samsø Kommune fastlægger i den forbindelse ikke et serviceniveau der overstiger en 5-års regnhændelse i separatkloakerede områder og en 10-års regnhændelse fælleskloakerede områder.

Ved en eventuel godkendelse af ovennævnte klimatilpasningsplan, kan det være en nødvendighed at lave tillæg til spildevandsplanen, der understøtter Samsø Spildevands muligheder i arbejdet med konkrete klimaprojekter.

5 Det åbne land - Status og Plan

Som grundlag for planlægningsarbejdet er følgende oplysninger anvendt:

- Vandområdeplanerne (Miljøgis)
- Geologisk vurdering af nedsivningsmulighed
- Kortlægning af nuværende vandindvinding

Alle ejendomme i det åbne land er er omfattet af tømningsordningen i Samsø Kommune som administreres af Samsø Spildevand.

5.1 Nuværende rensesanlæg

Den nuværende fordeling af anlægstyper i det åbne land er summeret i nedenstående tabel, dels for hele Samsø Kommune og dels efter udpeget opland.

Det er tydeligt, at anlægstyperne primært er nedsivningsanlæg eller mekaniske renseløsninger (dvs. bundfældning i septic/trixtank med efterfølgende udledning til dræn/vandløb/sø).

5.1.1 Nuværende kravoverholdelse

Herunder beskrives hvilke tiltag der i planperioden iværksættes over for ejendomme inden for udpegede oplande og uden for udpegede oplande.

Statens Vandområdeplan har følgende krav til spildevandsudledninger.

11) For spildevandsudledninger i det åbne land gælder:

a. spildevand fra enkeltliggende ejendomme (mindre end 30 PE) i udpegede oplande, se Miljøgis, som udleder direkte eller indirekte til søer, moser, vandløb eller nor, skal som minimum gennemgå rensning svarende til rensklasser som angivet på Miljøgis. Dette kan ud over rensning til den givne rensklasse opfyldes ved opsamling, afskæring eller nedsivning.

Af Miljøgis fremgår de oplande hvor foranstaltningerne indgår i baseline, samt hvilke oplande der udpeges med denne plan, dvs. hvor der er tale om supplerende foranstaltninger.

b. inden for de udpegede oplande findes et stort antal søer og moser, hvor det af tekniske grunde ikke er muligt at markere oplandet.

Ejendomme, der afleder spildevand til sådanne søer eller moser med et areal større end 100 m², hvor det er dokumenteret, at målsætningen ikke er opfyldt, og hvor der endnu ikke er meddelt påbud om forbedret spildevandsrensning, er tillige omfattet af supplerende krav til rensning for fosfor.

Link til Vandområdeplanens: [Miljøgis](#)

5.1.2 Ejendomme inden for udpegede oplande

Ejendomme inden for de udpegede oplande skal som minimum reducere stofudledningen med de tabel 6.2 anførte krav til rensforanstaltninger, dvs. 90 % reduktion af organisk stof.

På baggrund af de registrerede rensforanstaltninger er der foretaget en udpegning af de ejendomme, som ikke overholder renskravet. Resultatet er vist på tegningsbilag 1B for alle ejendomme inden for udpegede oplande.

Nedenstående tabel viser en summering af kravoverholdelsen på oplandsniveau.

Ejendomme i kravoplande, som ikke opfylder gældende renskrav, vil i planperioden modtage påbud om forbedret rensning af spildevandet til det fastsatte rensniveau. Samtidigt følger et tilbud om kontraktligt medlemskab af spildevandsforsyningsselskabet.

Til brug for planlægning af fremtidige rensforanstaltninger er der på tegningsbilagene foretaget en tematisering af jordarternes egnethed til nedsivning i de udpegede oplande.

Til brug for vurdering af konflikter mellem nedsivningsanlæg og vandindvindinger er der tillige indtegnet beskyttelseszoner for vandindvindinger i form af cirkler med radius på hhv. 150 m og 300 m, afhængig af om der stilles krav om drikkevandskvalitet.

Kommunalbestyrelsen kan efter konkret vurdering dispensere for placering af nedsivningsanlæg ned til 75 meter fra drikkevandsindvinding (jf. spildevandsbekendtgørelsen nr. 501 § 28), men skal her forinden indhente Miljøstyrelsens udtalelse.

5.1.3 Ejendomme uden for udpegede kravoplande

I områder hvor der ikke er krav til forbedret spildevandsrensning vil kommunen i forbindelse med ombygninger på ejendommen vurdere afløbsforholdene på ejendommen. Her vil der blive stillet krav om at bundfældningstanke som minimum overholder normkravene til størrelse og udformning (Dansk Standard 440).

Det vil sige en bundfældningstank med minimum 2 kamre og et volumen svarende til at kunne tilbageholde den mængde bundslam og flydeslam som antallet af beboere i ejendommen producerer på et år. Det krævede volumen for 1-5 personer er 2000 liter og for 6-10 personer 4000 liter.

5.2 Løsningsmodeller

Ejere af ejendomme med utilstrækkelig rensning af spildevandet, kan enten vælge at etablere spildevandsanlæg, der fjerner den krævede mængde organisk stof fra spildevandet, eller at etablere nedsivningsanlæg, hvorved spildevandet afskæres fra det berørte vandområde.

Nedenstående tabel viser de oftest anvendte rensforanstaltninger i det åbne land og den tilhørende rensklasse.

Tabel 4.3: Typer af spildevandsanlæg, der opfylder de forskellige rensklasser.

Type spildevandsanlæg	SOP	SO	OP	O
Pilerenseanlæg	✓	✓	✓	✓
Nedsivning	✓	✓	✓	✓
Minirensanlæg	✓	✓	✓	✓
Samletank	✓	✓	✓	✓
Biologisk sandfilter	-	✓	-	✓
Rodzzoneanlæg	-	-	-	✓

Miljøstyrelsen har i 1999 udarbejdet tre vejledninger vedr. etablering af rodzzoneanlæg, nedsivningsanlæg samt biologiske sandfiltre.

5.2.1 Nedsivning af spildevand

Nedsivningsanlæg kan etableres i områder, hvor nedsivning kan ske uden risiko for forurening af grundvandet og grundvandsressourcer, som anvendes til drikkevandsforsyning. Desuden gælder der generelle afstandskrav til bygninger og skel ved anlæg af nedsivningsanlæg (jf. Dansk Ingeniørforening, Norm for mindre nedsivningsanlæg nr. 440).

Desuden er der afstandskrav fra et nedsivningsanlæg til drikkevandsboringer og -brønde jf. afsnit 2.4 "Vandforsyningsforhold".

Til vandløb, søer og hav kræves en minimumsafstand på 25 meter for at opnå nedsivningstilladelse (Spildevandsbekendtgørelsen § 37). Nedsivning nærmere end 25 meter kræver kombineret nedsivnings- og udledningstilladelse.

Endelig skal jordbundsforholdene være egnet til nedsivning, og der stilles krav om at anlæggets bund, så vidt muligt placeres 2,5 meter og mindst 1 meter fra højeste grundvandsstand jf. Spildevandsbekendtgørelsens § 37. Disse forhold skal undersøges lokalt i hvert enkelt tilfælde jf. Miljøstyrelsens vejledning for nedsivningsanlæg op til 30 PE.

I Samsø Kommunes web-gis løsning kort.samsøe.dk kan man finde GEUS' s jordartskort. Disse kort angiver jordarternes fordeling henover Samsø. Jordartens velegnethed til nedsivning afhænger af dens infiltrationsevne samt evne til at rense i det samlede jordprofil under anlægget. Generelt kan man sige, at renseeffekten er bedre jo mindre kornene i jordarten er. Desværre bliver jordens evne til at bortlede vand mindre, jo mindre kornstørrelsen er. Derfor er det i praksis vanskeligt at udnytte de jordarter (ler og silt), der har den bedste renseevne. Derimod har jordarten grus en høj infiltrationsevne, men renseeffekten er minimal. Man skal derfor i sådanne områder være særligt opmærksom på grundvandsforurening og lignende. Jordarten sand er særdeles velegnet til nedsivning for så vidt angår bortledning af vandet samt som rensemedie.

Jordartskortene kan alene bruges vejledende i en udpegning af potentielle nedsivningsmuligheder, idet de geologiske forhold vides at variere betydeligt lokalt set. Nedsivningsanlæg kan derfor ikke etableres uden lokale detailundersøgelser jf. vejledning fra Miljøstyrelsen om etablering af nedsivningsanlæg.

I områder hvor jorden i sig selv ikke er egnet til nedsivning, kan nedsivning evt. lade sig gøre med hævede nedsivningsanlæg med trykfordeling af spildevandet. dvs. anlæg hvor spildevandet pumpes ud i drænrør etableret i sandmiler.

5.2.2 Kloakering

Ud over de anførte lokale løsningsmodeller, er der ved påbud om forbedret spildevandsrensning tillige mulighed for at blive tilsluttet det spildevandsforsyningsselskab.

Tilslutning af enkeltejendomme vil normalt kun være økonomisk fordelagtig, såfremt ejendommen ligger i en samlet bebyggelse, eller i umiddelbar nærhed af eksisterende afskærende ledninger.

Hvis det viser sig, at den økonomisk optimale spildevandsløsning er tilslutning til et spildevandsforsyningsselskab evt. gennem et tryksat spildevandssystem, vil der blive udarbejdet et tillæg til spildevandsplan for de pågældende ejendomme. Herefter etablerer spildevandsforsyningsselskabet et spildevandsanlæg, hvorefter spildevand ledes til forsyningsselskabets renseanlæg.

6 Økonomi, det åbne land

Herunder beskrives de økonomiske konsekvenser af spildevandsplanlægningen i det åbne land for spildevandsforsyningsselskabet.

Hvis kommunen meddeler påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 30 om forbedret spildevandsrensning, til ejere af helårsboliger, der ikke er tilsluttet et spildevandsforsyningsselskab, skal påbuddet følges af et tilbud om et kontraktligt medlemskab af spildevandsforsyningsselskabet. Det medfører, at spildevandsforsyningsselskabet på ejerens vegne skal stå for etablering, drift og vedligeholdelse af en spildevandsløsning, der opfylder renskravet i påbuddet. Til gengæld skal ejeren af ejendommen betale standardtilslutningsbidrag og årligt vandafledningsbidrag svarende til en ejendom, der er tilsluttet et spildevandsforsyningsselskabs spildevandsanlæg.

Takster pr. 1. januar 2023:	ekskl. Moms	inkl. Moms
TILSLUTNINGSBIDRAG		
Standardtilslutningsbidrag (regn- & spildevand)	59.740,69 kr.	74.675,87 kr.
Tilslutningsbidrag for spildevand alene (60%)	35.844,43 kr.	44.805,54 kr.
VANDAFLEDNINGSBIDRAG		
Fast afgift pr. stikledning	796,55 kr.	995,69 kr.
Variabel statsafgift og afgifter i øvrigt pr. m ³	51,00 kr.	63,75 kr.

De årlige vandafledningsbidrag afregnes efter målt vandforbrug. Vandafledningsafgiften opkræves efter gældende takstblad.

Der er lavet overslagsberegning til etablering af anlæg for ejendomme der vælger at tilmelde sig spildevandsforsyningsselskabet. Overslaget er fastlagt ud fra den forudsætning, at 25 % af alle ejendomme, som ikke har mulighed for at etablere nedsivning vil tilmelde sig spildevandsforsyningsselskabet.

7 Planlægningsgrundlag

Kommunen er myndighed vedrørende alt overfladevand i kommunen, hvilket vil sige, at kommunen påser, at lovgivningen herom bliver overholdt. Dette gælder uanset, om der er tale om Vandløbsloven (afledning af vand) og Naturbeskyttelsesloven (beskyttelse af naturtyper) eller Miljøbeskyttelsesloven (udledning af spildevand til vandløb, søer eller havet).

Kommunens spildevandsplanlægning foretages på grundlag af gældende lovgivning for spildevandsområdet og forholder sig i øvrigt til den gældende kommuneplan samt den statslige vandområdeplan 2015-2021.

Statens opgaver begrænser sig til tilsyn med kommunal planlægning og administration, tilsyn med kommunale spildevandsudledninger, tilsyn med spildevandsudledninger fra visse virksomheder, samt udarbejdelsen af Vandplaner, jf. Miljømålsloven.

7.1 Lovgrundlag

Kommunen skal i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 32 udarbejde en plan for bortskaffelse af spildevand.

I den kommunale spildevandsplan skal kommunen beskrive eksisterende spildevandsanlæg og renseforanstaltninger, samt fastlægge hvilke fremtidige tiltag, der er nødvendige for at opfylde de i Vandplanen fastlagte målsætninger for vandløb og søer i kommunen. Planen skal også indeholde en investeringsplan, en tidsfølgeplan samt en redegørelse for, hvorledes planen forholder sig til øvrig relevant planlægning – bl.a. kommuneplanen og statens vandplaner. Planen skal indeholde en oversigt for de planlagte projekter.

Administrationen af kommunens spildevandsforhold sker med udgangspunkt i følgende love, bekendtgørelser og vejledninger:

[Lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v.](#)

[Miljøbeskyttelsesloven](#)

[Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter \(VVM\).](#)

[Lov om forpligtende kommunale samarbejder.](#)

Bekendtgørelser:

[Spildevandsbekendtgørelse](#)

Vejledninger m.v.:

[Vejledning fra Miljøstyrelsen 3/2001, Betalingsregler for spildevandsanlæg.](#)

[Vejledning fra Miljøstyrelsen 06/2018, Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4.](#)

Desuden findes der følgende relevante vejledninger fra Miljøstyrelsen om anlægstyper i det åbne land:

Miljøstyrelsens orienteringsskrivelse af 9. juli 1997 om spildevandsrensning i det åbne land.

"Vejledning for nedsivningsanlæg op til 30 PE" udgivet af Miljøstyrelsen, april 1999.

"Vejledning for biologiske sandfiltre op til 30 PE" udgivet af Miljøstyrelsen, april 1999.

"Vejledning for etablering af rodzoneanlæg op til 30 PE" udgivet af Miljøstyrelsen, april 1999.

"Typegodkendelsesordning for minirenselanlæg < 30 PE" udgivet af Miljøstyrelsen, 1999

7.1.1 Udtræden af spildevandsforsyningselskabet

Inden for et i spildevandsplanen godkendt kloakopland er grundejerens forpligtet til for egen regning at tilslutte spildevandet til stikledning, når denne er ført frem til skelgrænsen.

Det er muligt at træde helt eller delvis ud af spildevandsforsyningselskabet.

Tilladelse til hel eller delvis udtræden af spildevandsforsyningsselskabet, kan meddeles af kommunalbestyrelsen under forudsætning af følgende:
at der er overensstemmelse med spildevandsplanen
at der er enighed herom mellem grundejer og kommunalbestyrelse
at spildevandsforsyningsselskabets samlede økonomi ikke forringes væsentligt

Ophævelse af tilslutningspligten forudsætter samtidig, at der er meddelt tilladelse til alternativ bortskaffelse af spildevandet.

Hel- eller delvis ophævelse af tilslutningspligten skal indføres i spildevandsplanen, således at det fremgår, hvilke ejendomme der er tilsluttet spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg, og i hvilket omfang de ikke er tilsluttet.

Tilslutningsbidraget er fastsat som et engangsbeløb, der forfalder, når en ejendom tilsluttes eller kan tilsluttes spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg. Den årlige vandafledningsafgift til anlæg og drift opkræves af ejendomme, der fysisk er tilsluttet anlægget og beregnes efter vandforbrug (vandmåler).

7.1.2 Lovgrundlag for det åbne land

Ved ejendomme i det åbne land forstås ejendomme, som ikke er tilsluttet spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg, og hvor spildevandsanlæggets renskapacitet er mindre end eller lig med 30 PE (personækvivalenter).

- Spildevandsplanen skal indeholde oplysninger om, i hvilke områder udenfor kloakplande der foretages eller skal udføres nedsivning eller rensning af spildevandet til et givet rensniveau, jf. tabel 2.1.

Tabel 6.1 Renseklasser efter spildevandsbekendtgørelsen samt tilhørende stofreduktionskrav.

Renseklasse	Organisk stof (BI ₅)	Total fosfor	Nitrifikation (Total ammonium)
SOP (reduktion af organisk stof, ammonium og fosfor)	95%	90%	90%
SO (reduktion af organisk stof og ammonium)	95%		90%
OP (reduktion af organisk stof og fosfor)	90%	90%	
O (reduktion af organisk stof)*	90%		

Påbud om rensning efter alle 4 rensklasser kan opfyldes ved etablering af nedsivningsanlæg.

Forudsætningen for at give påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 30 er, at en ejendoms eksisterende spildevandsanlæg ikke fungerer miljømæssigt forsvarligt. Ved meddelelse af påbud om forbedret spildevandsrensning skal følgende forudsætninger være opfyldt:

- Ejendommens afløbsforhold og udledning skal være fastlagt.
- Recipienten skal være forurennet i et omfang, der gør, at den vedtagne målsætning ikke er opfyldt.
- Ejendommens udledning skal bidrage til forurening af det berørte nedstrøms liggende vandområde.

Det er ikke afgørende, om den enkelte ejendoms bidrag til forurening er stort eller lille, idet ingen ejendom har krav på at forurene i et eller andet omfang - og ifølge domstolspraksis er det forhold, at en ejendoms afløb faktisk forurener det vandområde, der modtager ejendommens spildevand, tilstrækkeligt grundlag til at kræve forbedret rensning.

Udledning af urensset husspildevand til andet end vandområder kan påbydes ændret ved anvendelse af miljøbeskyttelseslovens § 20:

- ved udledning direkte på jordoverfladen, der i henhold til embedslægeinstitutionen skaber uhygiejniske forhold.
- ved udledning til ikke godkendte siveanlæg med henvisning til grundvands- og miljøbeskyttelse i øvrigt.

Endelig er udledning af spildevand til vejgrøfter eller -ledninger ikke tilladt i henhold til vejlovens §102.

Et påbud fra kommunen om forbedret rensning - herunder etablering af nedsivningsanlæg - kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

7.1.3 Kontraktligt medlemskab af spildevandsforsyningsselskabet

Lovgivningen om betalingsregler for spildevandsanlæg, indebærer at kommunen skal tilbyde kontraktligt medlemskab af spildevandsforsyningsselskabet, når der til helårsboliger er meddelt påbud om forbedret spildevandsrensning efter miljøbeskyttelseslovens § 30.

Såfremt ejendommens ejer accepterer tilbuddet medfører dette, at spildevandsforsyningsselskabet på ejerens vegne står for etablering, drift og vedligeholdelse af anlægget, der rensemæssigt skal opfylde påbuddets krav. Til gengæld opkræves et standardtilslutningsbidrag og årlig vandafledningsbidrag efter lov om betalingsregler for spildevandsanlæg, som hvis ejendommen blev tilsluttet spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg.

Ejeren af ejendommen skal dog selv udføre eventuel omlægning af kloakledninger og bundfældningstank, og skal også selv stå for vedligeholdelsen heraf, samt afholde udgifter til el og vand, idet spildevandsforsyningsselskabet dog forestår tømning af bundfældningstank.

7.2 Vandområdeplaner og Naturplaner

7.2.1 Vandområdeplaner

De statslige vandområdeplaner skal sikre at søer, vandløb, grundvandsforekomster og kystvande i udgangspunktet opfylder miljømålet 'god tilstand' inden udgangen af 2027. Planerne fastsætter konkrete miljømål for de enkelte forekomster af overfladevand og grundvand, og stiller krav til indsatsen.

Samsø Kommune er omfattet af [Hovedvandopland 1.7 Århus Bugt](#).

Vandområdeplanerne indeholder retningslinjer, der har bindende virkning over for myndighedernes fysiske planlægning og administration herunder i relation til konkrete sager.

Derudover indeholder vandområdeplanerne en redegørelse for de enkelte vandområder, og beskriver de krævede handlinger i form af konkrete indsatsprogrammer.

Ikke alle steder er det, af naturbetingede eller økonomiske/tekniske årsager, muligt at gennemføre en indsats, der i denne første vandplanperiode dækker det fulde indsatsbehov. Den indsats, der gennemføres, betegnes som indsatskravet for planperioden. Hvor det ikke er muligt at opfylde det fulde indsatsbehov, forlænges tidsfristen for opnåelse af miljømålet. Indsatsprogrammet indeholder derfor alene de indsatser der skal gennemføres i planperioden frem til og med 2027. Udsatte indsatser fremgår af vandområdeplanen, men indgår ikke i vandhandleplanerne.

Indsatsprogrammerne er baseret på, at den eksisterende miljølovgivning og tidligere aftaler om handlingsplaner for vandmiljøet i vidt omfang indeholder grundlæggende bestemmelser og foranstaltninger, der har til formål at beskytte og forbedre miljøtilstanden i vandmiljøet.

Indsatsprogrammerne fokuserer alene på de supplerende foranstaltninger, der skal gennemføres for at opfylde miljømålene i de konkrete overfladevandsområder og grundvandsforekomster.

Ifølge vandområdeplanerne opfylder Danmark forpligtelserne i EU's vandrammedirektiv for hovedvandoplandene med de opstillede indsatsprogrammer.

Målsætninger, indsatser mv. for de enkelte vandoplande kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside: [Vandområdeplaner](#)

På Samsø er der et mål om ændret vandløbsvedligeholdelse på en delstrækning af Dallebækken.

7.2.2 Naturplaner

Naturplanerne er en samlet plan for hvordan Danmark sikrer fremgangen i vores vigtigste natur – Natura 2000-områderne og indeholder en plan for hvordan man skal behandle natur for at den kan udvikle sig positivt.

På Samsø er der udpeget to Natura 2000-områder. De består af habitatområder og fuglebeskyttelsesområder (herunder Ramsarområder). Det er landskaberne omkring Stavns Fjord og Nordby Bakker der indgår i udpegningen. Hvert område er udpeget i for at beskytte bestemte arter og naturtyper. Staten har offentliggjort seksårige naturplaner med mål for naturtilstanden Natura 2000-områderne. De aktuelle naturplaner gælder for perioden 2022-2027.

Der er endnu ikke udarbejdet nye handleplaner for realisering af naturplanerne. Når handleplanerne er færdige vil de blive offentliggjort på kommunens hjemmeside.

7.2.3 Det åbne land

De udpegede områder hvor der stilles krav til rensning af spildevandet fra enkelte ejendomme i det åbne land fremgår af tegningbilagene for det åbne land (bilag 1B) samt nedenstående tabel 6.2

Tabel 6.2: *Kravopland i det åbne land*

Opland	Rensekrav
Dallebæk	0

Det bemærkes, at der er stillet et generelt krav om forbedret rensning til ejendomme, der leder til småsøer og vandhuller med vandoverflade større end 100 m². Der vil blive stillet krav om forbedret rensning såfremt forureningsundersøgelser viser at recipientmålsætningen ikke kan opfyldes.

Samsø Kommune fører desuden tilsyn med renseløsninger etableret i forbindelse med ejendomme i det åbne land, og at disse renser spildevandet miljømæssigt forsvarligt. Det er ambitionen i teknik og miljø, at føre tilsyn med renselanlæggene på de resterende ejendomme i det åbne land i løbet af den kommende planperiode. Der er her tale om ejendomme som ikke i forvejen er omfattet af et opland til et vandløb, og således ikke

tidligere har fået påbud om forbedret spildevandsrensning. Tilsynet vil alene fokusere på om ejendommens renseanlæg renser spildevandet miljømæssigt forsvarligt, og i den forbindelse vil man som grundejer med ansvar for ejendommen, blive bedt om at redegøre for hvordan spildevandet renses.

7.3 Kommuneplan

I Kommuneplanen 2021-2033 er der udlagt nye arealer til bolig- og erhvervsudvidelse.

Udvidelsen af kloakoplande forventes at ske inden for de rammer der er udstukket i kommuneplanen samt vedtagne tillæg. De planlagte oplandsudvidelser blev optaget i forrige revision af spildevandsplanen og de fremgår af tegningsbilaget.

7.4 Vandforsyningsforhold

Ejendommene i Samsø Kommune forsynes med drikkevand fra 4 almene vandværker, 7 ikke almene vandværker med 3-9 forbrugere samt ca. 125 enkeltindvindingsanlæg.

De 4 almene vandværker omfatter Nordsamsø Vandværk, Hårdmark Vandværk, Onsbjerg Vandværk og Sydsamsø Vandværk.

Ved udstedelse af tilladelser til nedsivning af spildevand skal der tages hensyn til vandforsyningsforhold. Der er således krav om, at afstanden mellem et nedsivningsanlæg og en vandforsyningsboring til drikkevandsformål er minimum 300 m og til en markvandingsboring minimum 150 m.

Kommunalbestyrelsen kan efter konkret vurdering dispensere for placering af nedsivningsanlæg ned til 75 meter fra drikkevandsindvinding (jf. spildevandsbekendtgørelsen nr. 501 § 28), men skal her forinden indhente Miljøstyrelsens udtalelse.

Det skal her bemærkes, at tag- og overfladevand kan nedsives indtil 25 meter fra indvindingsboringer. Endvidere kræves en minimumsafstand på 25 meter til vandløb og søer, jf. spildevandsbekendtgørelsen §28.

Der er i kommuneplanen udlagt 2 områder med særlige drikkevandsinteresser. De er placeret sydvest for Tranebjerg samt på den nordlige del af øen. Denne udpegning har ikke betydning for så vidt angår nedsivningsanlæg fra enkeltejendomme ved spredt bebyggelse, men Miljøstyrelsen skal høres såfremt der er tale om større anlæg til nedsivning af spildevand inden for dette område.